

RepOD
Repozytorium Otwartych Danych

Deponowanie danych badawczych w repozytoriach: RepOD i Zenodo - porównanie¹

Podstawowe informacje

Kryterium	RepOD	Zenodo
Operator	Interdyscyplinarne Centrum Modelowania Matematycznego i Komputerowego Uniwersytetu Warszawskiego	CERN we współpracy z OpenAIRE
Zasięg	Głównie dla polskiej społeczności akademickiej	Międzynarodowy
Koszt	Bezpłatne	Bezpłatne

Ograniczenia techniczne

Kryterium	RepOD	Zenodo
Maks. rozmiar pliku	5 GB	50 GB (z możliwością kontaktu w sprawie większych zbiorów)
Liczba plików	Brak ograniczeń	Maks. 100 plików na zestaw
Format danych	Brak wymuszonych formatów	Wymagany JSON dla niektórych integracji

Proces deponowania

Kryterium	RepOD	Zenodo
Rejestracja	Wymaga założenia konta (dowolny e-mail)	Otwarta rejestracja
Integracje	Brak specjalnych integracji	Automatyczna integracja z GitHub, wsparcie grantów Horyzont
Wymagania	Dla kolekcji instytucjonalnych konieczny e-mail w domenie instytucji	Brak dodatkowych wymagań

¹ Poniższe porównanie uwzględnia kluczowe aspekty obu platform. Zarówno RepOD, jak i Zenodo oferują różne sposoby zarządzania dostępem do danych, choć embargo jest bardziej rozwinięte w Zenodo.

Zarządzanie danymi

Kryterium	RepOD	Zenodo
DOI	Przypisywany każdemu zbiorowi	DOI dla każdej wersji zbioru
Typy dostępu	Otwarty dostęp, embargo	Otwarty, zamknięty, embargo
Bezpieczeństwo	Brak szczegółowych informacji	Replikacja danych w CERN i na Węgrzech, regularne kopie zapasowe
Retencja danych	Brak informacji	Gwarancja przechowywania przez min. 20 lat
Licencje	Użytkownik może wybrać licencję dla swoich danych, co określa warunki ich wykorzystania. Dostępne są licencje Creative Commons oraz licencje wolnego oprogramowania.	Użytkownik może wybrać licencję dla swoich danych, co określa warunki ich wykorzystania. Dostępne są licencje Creative Commons. Można dodać własną licencję, jeśli nie jest dostępna na liście standardowych licencji (licencje niestandardowe).

Deponowanie danych z wykorzystaniem embargo w repozytoriach naukowych pozwala na czasowe ograniczenie dostępu do plików, przy jednoczesnym udostępnieniu metadanych. Poniżej przedstawiono kluczowe aspekty funkcjonalności embargo w Zenodo i RepOD.

Embargo w Zenodo

- 1. Ustawienie embargo:** Użytkownik może ustawić embargo, wybierając opcję "Restricted" w menu widoczności, a następnie wpisując datę końcową embargo.
- 2. Maksymalna długość embargo:** Maksymalny okres embargo wynosi 36 miesięcy.
- 3. Dostępność/konfiguracja czasu trwania**

Repozytorium pozwala na ustawienie embargo. Możliwość ustawienia konkretnej daty zakończenia embargo (np. 2025-12-31), po której pliki staną się publicznie dostępne automatycznie o północy. Istnieje też opcja embargo permanentnego, ale wyłącznie dla plików.
- 4. Kontrola dostępu**
 - a. Pliki mogą być widoczne jako:
 - Publiczne** – dostępne od razu
 - Restrykcyjne** – z możliwością udzielania indywidualnych uprawnień
 - b. Możliwość nadawania dostępu wybranym grupom użytkowników lub adresom IP (dla instytucji)
- 5. Widoczność metadanych**

Metadane (tytuł, opis, autorzy) pozostają zawsze publiczne i są indeksowane w wyszukiwarkach naukowych, nawet podczas embargo.

Integracje i wymagania:

- **Kompatybilność z grantami**
Zenodo akceptuje embarga wymagane przez programy finansujące (np. NIH), gwarantując przechowywanie danych przez minimum **20 lat**.
- **Automatyzacja**
System samoczynnie zmienia status plików po upływie embarga, bez konieczności ręcznej interwencji.

Dostępne typy licencji

1. **Creative Commons (CC)** – dominujący wybór dla danych:
 - **CC-BY 4.0** (domyślna): Zezwala na dowolne wykorzystanie danych pod warunkiem podania autorstwa.
 - **CC-BY-SA**: Wymaga udostępniania pochodnych prac na tej samej licencji ("share-alike").
 - **CC0**: Stosowana automatycznie dla metadanych, przenoszących je do domeny publicznej.
2. **Licencje specjalistyczne**:
 - Open Data Commons (np. ODC-BY, ODC-PDDL)
 - Licencje oprogramowania (MIT, GPL, Apache)

Typy dostępu do danych

Typ dostępu	Charakterystyka	Przykładowe zastosowanie
Open Access	Pełna publiczna dostępność danych	Standardowe projekty bez ograniczeń
Embargoed Access	Automatyczne udostępnienie po określonej dacie (max 36 miesięcy)	Dane wrażliwe wymagające czasowej ochrony
Restricted Access	Dostęp na żądanie po zatwierdzeniu przez autora (bez możliwości pobierania opłat)	Dane wymagające kontrolowanego udostępnienia
Closed Access	Dane widoczne tylko dla właściciela	Projekty w fazie wstępnej lub o charakterze tajnym

Kluczowe zalecenia

- **Domyślny wybór**: CC-BY 4.0 jest rekomendowany przez Zenodo jako optymalny balans między otwartością a ochroną praw autorskich.
- **Metadane**: Automatycznie objęte licencją CC0, co zwiększa ich wykrywalność w systemach wyszukiwawczych.
- **Integracja z grantami**: Możliwość wskazania finansowania projektu bezpośrednio w metadanych.

Przykład zastosowania: Zbiór danych geofizycznych z projektu H2020 został udostępniony na licencji CC-BY 4.0 z 24-miesięcznym embargiem, aby umożliwić autorom pierwszeństwo publikacji wyników.

Embargo w RepOD

1. **Ustawienie embargo:** Można ustawić embargo tylko dla zbiorów danych, które nie posiadają jeszcze żadnej opublikowanej wersji.
2. **Maksymalna długość embargo:** Maksymalny okres embargo wynosi 36 miesięcy.
3. **Metadane:** Metadane zbioru danych są dostępne publicznie, nawet jeśli same dane są objęte embargiem. Metadane są objęte oświadczeniem CC0.

Dostępne typy licencji

- **Creative Commons (CC):**
 - **CC-BY 4.0** – zezwala na dowolne wykorzystanie danych pod warunkiem podania autorstwa.
 - **CC0** – stosowana automatycznie dla **metadanych**, przenosząc je do domeny publicznej.
 - Inne warianty CC, np. CC-BY-SA (wymaga udostępniania pochodnych na tej samej licencji).
- **Licencje wolnego oprogramowania:**
Przeznaczone dla plików będących programami komputerowymi (np. MIT, GPL).
- **Brak licencji:**
Jeśli użytkownik nie wybierze licencji, dane są chronione prawem autorskim. Wymaga to od innych stosowania się do zasad **dozwolonego użytku** lub indywidualnego uzgadniania warunków z twórcą.

Przypisywanie licencji

1. **Wybór licencji na poziomie pliku:** Każdy plik w zbiorze może mieć osobną licencję.
2. **Ostrzeżenia prawne:**
 - Dane **niezanonimizowane** wymagają szczególnej uwagi – brak licencji może ograniczać ich ponowne wykorzystanie.
 - Użycie licencji NC (non-commercial) lub ND (no derivatives) jest możliwe, ale może utrudniać otwarty przepis danych.

Zalecenia dla użytkowników

- **Domyślny wybór:** CC-BY 4.0 dla plików nienależących do oprogramowania.
- **Dane wrażliwe:** W przypadku braku zgody uczestników badania na szerokie udostępnienie, lepiej nie przypisywać licencji i ograniczyć dostęp.
- **Spójność:** Wskazane jest stosowanie jednej licencji dla wszystkich plików w zbiorze, aby uniknąć konfliktów prawnych.

Przykład zastosowania: Zbiór danych ankietowych z badań społecznych został udostępniony na licencji CC-BY 4.0, co umożliwił innym badaczom ich analizę i integrację z własnymi projektami, przy zachowaniu wymogu cytowania źródła.

Przykłady zastosowań embarga w repozytoriach:

- **Publikacje naukowe** – embargo do momentu akceptacji artykułu lub gdy nie ma pozwolenia na publikację danych przed opublikowaniem wyników badań.
- **Dane wrażliwe** – ochrona informacji handlowych lub patentowych do określonej daty.
- **Projekty międzynarodowe** – synchronizacja udostępniania danych między partnerami.

Porównanie

Kryterium	RepOD	Zenodo
Embargo	Można ustawić embargo tylko dla zbiorów danych, które nie posiadają jeszcze żadnej opublikowanej wersji. Maksymalny okres embargo wynosi 36 miesięcy.	Maksymalny okres embargo wynosi 36 miesięcy. Możliwość ustawienia konkretnej daty zakończenia embargo (np. 2025-12-31), po której pliki staną się publicznie dostępne automatycznie o północy.
Dostępność metadanych	Metadane zawsze dostępne publicznie, nawet podczas embargo.	Metadane zawsze dostępne publicznie, nawet podczas embargo
Powody użycia embarga	NCN dopuszcza stosowanie embarga tylko w uzasadnionych przypadkach.	
	Dla danych wrażliwych, komercyjnych lub przed opublikowaniem wyników, projekty międzynarodowe – synchronizacja udostępniania między partnerami.	Dla danych wrażliwych, komercyjnych lub przed opublikowaniem wyników, projekty międzynarodowe – synchronizacja udostępniania między partnerami.

Dodatkowe funkcje repozytoriów:

- **RepOD** umożliwia powiązanie danych z publikacjami poprzez metadane, podczas gdy **Zenodo** oferuje zaawansowane opcje wyszukiwania dzięki Elasticsearch i interfejs API.
- **Zenodo** posiada mechanizmy automatycznej integracji z OpenAIRE dla projektów Horyzont, podczas gdy **RepOD** skupia się na wsparciu instytucji polskich.

RepOD – Wejdź i sprawdź [Kolekcja instytucjonalna UJK](#)

Zenodo – Wejdź i sprawdź [Kolekcja instytucjonalna UJK](#)

Chcesz wiedzieć więcej? [Sprawdź szczegóły/instrukcje deponowania danych badawczych](#)